

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/46/2017
Identifikačné číslo spisu:	2113011680
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2113011680.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Z. B. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/, e/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. c/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 21. augusta 2017 v Bratislave dovolanie obvineného Z. B. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Juraja Gavalca proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 18. marca 2014, sp. zn. 3To/7/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Z. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 10. decembra 2013, sp. zn. 30T/57/2013, uznal obvineného Z. B. vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/, e/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. c/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to okresný súd obvineného Z. B. odsúdil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j/, k/, l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsiatich) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Z. B. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 18. marca 2014, sp. zn. 3To/7/2014, tak, že ho ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dňa 24. apríla 2017 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného Z. B. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Juraja Gavalca, advokáta so sídlom Teodora Tekela 23, 917 01 Trnava.

V podanom dovolaní obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, h/ Tr. por., tzn. zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Obvinený Z. B. v rámci oboch dovolacích dôvodov namietal, že v znaleckom posudku MUDr. Daniely Martišovej a MUDr. Klaudie Čápkovej je na s. 16 uvedené, že v priebehu skutku upadol do afektu, keďže sa mu nepodarilo naplniť jeho pôvodný zámer - poškodenú omráčiť. Počas mnohopočetného bodania obete mal obvinený krátke, prechodné znížené ovládacie schopnosti. V trestnom konaní sa však tomuto záveru znalcov nevenovala pozornosť, a to napriek skutočnosti, že ak by išlo o tzv. nepatologický afekt, malo sa na túto skutočnosť pri ukladaní trestu prihliadať. Pri takomto afekte sa totiž nejedná o silnejšie emócie, ale o emotívne vystupňované emócie, ktoré (síce nemusia ovplyvniť príčetnosť), ale vedú k značnému zúženiu vedomia a k oslabeniu jeho zábran. Z tohto dôvodu bolo potrebné objasniť charakter afektu, jeho povahu, prejavy, ako aj príčiny. Ak v tejto situácii súd nevypočul znalkyne a dal prednosť postupu podľa § 257 ods. 8 Tr. por., nerespektoval základné zásady trestného konania, osobitne § 2 ods. 10 Tr. por.

Na podklade tohto obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie krajského súdu a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokovať a rozhodnúť.

K podanému dovolaniu sa 20. júna 2017 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“) tak, že odkázal na s. 3 - 5 uznesenia krajského súdu, v ktorom súd podrobne rozviedol dôvody, pre ktoré nevypočul znalkyne MUDr. Martišovú a MUDr. Čápkovú.

Na základe tohto prokurátor dovolaciemu súdu navrhoval, aby dovolanie obvineného Z. B. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený na rozhodnutie 4. augusta 2017. Následne najvyšší súd doručil vyjadrenie prokurátora obvinenému B., ako aj jeho obhajcovi.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného Z. B. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku o tom, že súdy nevypočuli znalkyne MUDr. Danielu Martišovú a MUDr. Klaudiu Čápkovú, dovolací súd uvádza, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 ods. 1 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo.

Inými slovami, je len a len v pôsobnosti súdu, ktorý z navrhovaných dôkazov na hlavnom pojednávaní / verejnom zasadnutí vykoná a ktorý nie. Aby súd mohol relevantne posúdiť jeho prípadnú dôkaznú hodnotu, musí mať ustálené, čo (aká skutočnosť) sa má vykonaním navrhovaného dôkazného prostriedku potvrdiť / vyvrátiť a následne, či táto (skutočnosť) už nie je bez dôvodných pochybností potvrdená / vyvrátená inými dôkaznými prostriedkami (§ 272 ods. 3 Tr. por.). Práve takto postupovali súdy, keď v prípade navrhovaných výsluchov dospeli k záveru, že ich vykonanie by bolo nadbytočné

nakoľko zo znaleckého posudku MUDr. Eduarda Višňovského a MUDr. Mária Straku vyplynuli jednoznačné závery ohľadne zdravotného stavu, vrátane rozpoznávacích a ovládacích schopností obvineného.

Obaja znalci vysvetlili, že obvinený v čase spáchania skutku trpel závislosťou od psychostimulácií, čo je nepsychotická duševná choroba. O jej prejavoch obvinený vedel, kontakt s realitou bol plne zachovalý, skutok vopred plánoval, konal logicky a racionálne. U obvineného nešlo o správanie, ktoré by sa dalo charakterizovať ako jemu cudzie, náhodné, nelogické, ale naopak, toto zapadalo do štýlu jeho myslenia, ktoré sa u neho v takýchto emočne vypätých situáciách vyskytovalo. Obvinený vedel vysvetliť, že si vybral obeť, ktorá bola pre neho ľahko premožiteľná a ak by konal v dôsledku ťažkej organickej poruchy alebo psychotického stavu, neselektoval by miesto, výber osoby a bytu by bol chaotický a nelogický, absentoval by racionálny motív. Okrem toho, obvinený sa snažil znalcov presvedčiť, že o existencii zdravotných problémov, ktoré by odôvodňovali diagnózu organickej zmeny osobnosti - takéto správanie duševne chorí ľudia nemajú.

Za týchto okolností, keď prizvaní znalci svoj znalecký posudok náležite vysvetlili, súdy o jeho správnosti nemali pochybnosť a vysvetlili tiež (krajský súd hlavne na s. 3 ods. 7 a okresný súd čiastočne s. 6 ods. 6), prečo by výsluchy ďalších znalcov nepovažovali za účelné, najvyšší súd konštatuje, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a už vôbec nie podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dôjsť nemohlo. Na podklade týchto úvah najvyšší súd podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.